

BREVDUEN

Lige snart...! Foto Jesper Iversen 025 Hjørring

TEMA

161 ÅR MED BREVDUER DEL 2

LÆS OM

ET LILLE KIG TILBAGE TIL
15. JULI 2017

LEIF & MARTIN SØRENSEN, 023
3 MESTERSKABER I 2017

ÅRETS BØRNEHJÆLPSDAG 2018

Tre DdB-mesterskaber til Ålborg-slag i 2017: Leif og Martin Sørensen, 023 "Aalborg"

Af Michael Th. Larsen

TOPSLAGET I ÅLBORG ER KENDT AF ALLE FOR STORE RESULTATER PÅ KAPFLYVNINGERNE GENNEM MANGE, MANGE ÅR. PERSONLIGT HAR JEG KENDT LEIF OG MARTIN I OGSÅ TEMMELIG MANGE ÅR, MEN DET ER ALDRIG LYKKEDES AT FÅ AFTALT ET BESØG PÅ SLAGET, INDTIL LEIF VENLIGT INVITEREDE MIG, DA VI MØDTE TIL DAPI-RACE FINALEN I AUGUST MÅNED I ÅBENRÅ.

Jeg må indrømme, at jeg glædede mig meget til dette besøg, for udover at kende en del til duematerialet og kvaliteten på duerne, så havde jeg i tidligere artikler om slaget og ved samtale med andre hørt om, hvor flot og gennemført et slag, Leif og Martin råder over. Jeg kan allerede nu afsløre, at jeg ikke blev skuffet, og det blev en rigtig god brevdue dag i Ålborg.

Hos Leif og Martin er duerne tydeligvis en fælles passion, og det står helt klart, at makkerskabet mellem far og søn er en stærk konstellation, hvor man supplerer hinanden godt og har en god sparring om de forskellige beslutninger om, hvordan avlsarbejdet, sæsonen og flyvetaktikken skal gribes an. Glæden ved duerne og den aldrig svigtende ambition om hele tiden at gøre det endnu bedre lyser ud af både far og søn, og det er ikke svært for undertegnede at samle godt stof til denne artikel. Leif startede med duesporten i 1963, og Martin kom som ganske ung med på dueslaget i slutningen af halvfjerdserne, så trods makkerparrets unge alder tæller deres brevduemæssige erfaring godt og vel 100 år!

Jeg skal ganske kort opridse resultat-høsten for sæson 2017, og jeg må begrænse mig til denne, for en opsummering af slagets resultater gennem alle tider vil formentlig fylde en arti-

Slaget i Nørresundby

kel i sig selv:

DUERNE

Ålborg-slaget er nok blevet noget nært synonymt med Grondelaers-duer, som har præget resultaterne stærkt

Langdistancemesterskab Åben Sektion 54: 1

Mellemdistance Sport Sektion 54: 1

1-års mesterskab Sektion 54: 1

Langdistancemesterskab Sport Sektion 54: 3

Mellemdistancemesterskab Åben Sektion 54: 4

Regionsmesterskab Langdistance: 5

Regionsmesterskab Åben: 6

DM Åben: 19

DM Sport: 24

Esdue-vinder DdB langdistance Sektion 54: 023-15-784

Otte sektionsvindere på afstande fra 149 km og op til 698 km

igennem rigtig mange år. De første duer fra Jan Grondelaers kom til i 1983 og blev fulgt op af nye importere i 1988 og 1996. I de senere år er avlsslaget blevet tilført yderligere to stærke fami-

lier, nemlig duer fra Flor Engels og Dennis. Sidstnævnte indkøb skete med henblik på at øge slagets styrke på de lange flyvninger, og det er tydeligvis lykkedes. Kigger vi lidt dybere ned i detaljerne om, hvordan bestanden er opbygget, er omdrejningspunktet historisk set de legendariske topper, som Leif og Martin kalder "Par 1" og "Par 2". Disse to par kom ud af den første import fra Jan Grondelaers i 1983. Besøget dengang blev temmelig kostbart, og der blev kun råd til fire unger – men set i bakspejlet var det et godt køb, for hvor kan man købe fire unger, der sidenhen bliver til et toplags to stampar? Besøget og indkøbet i 1983 skete med stor hjælp fra Bent Thomsen Petersen, og Leif fortæller med begejstring om dette første møde med Grondelaers. Udvælgelsen af de fire duer og efterfølgende forhandling om købet tog intet mindre en otte timer, og specielt overtagelsen af senere omtalte "Puttemor" krævede store overtalelsesevner.

To af de fire indkøbte unger var i familie med Grondelaers' topflyver "Gode Jaarling", BEL-76-5286418, som to gange var provincialvinder fra Orlé-

023-05-148 "Sokpot" er bl.a far og bedstefar til følgende sektionsvindere

ans. De to unger, der således var i familie med denne topdue, blev sat sammen i det, der i dag kendes som "Par 1". Hunnen i parret, BEL-82-5315328, var søster til "Goede Jaarling", medens hannen i parret, BEL-83-5323357, var en nevø til samme. "Par 2" blev dannet af de resterende to unger fra 1983-importen, og her kan det tilføjes, at hunnen i dette par, BEL-83-5141568 eller "Puttemor", i dag vides at være ophav til mere end 100 sektionsvindere ud i til og med femte generation. "Puttemor" fik navnet, fordi hun ved besøget hos Grondelaers viste sig at være meget tillidsfuld og "puttede" sig på hovedet af Grondelaers. Som sagt har hun vist enorm avlsstyrke, men interessant er det, at hendes direkte afkom aldrig har vist sig som gode kapflyvere, hvorimod senere generationer har præsteret fremragende. I øvrigt går hendes stamtavle tilbage til duer fra berømte Staf van Reet og "Olieman". At "Par 1" og "Par 2" viste sig at blive så vigtige for den langsigtede opbygning af grundstammen hænger ifølge Leif også sammen med, at afkommet efter disse to par bygningsmæssigt matchede perfekt. Efter "Par 1" faldt således primært blåbandede hanner med en langstrakt kropsbygning, medens "Par 2" leverede små guløjede hunner, der udgjorde en perfekt kombination med de lange, blå hanner.

Da Leif og Martin i 1988 atter tilførte originale duer fra Jan Grondelaers kom hannen BEL-88-5175064, "As", til slaget. Denne han er bedstefader til slagets nuværende stamhan "Sokpot",

023-05-148.

Den stærke familie af Grondelaers duer er som tidligere nævnt blevet tilført nyt blod. Fra Flor Engels købte man således to direkte børn efter "178" – en due, hvis afkom rigtig mange steder har vist sig at præstere fremragende. Det interessante i denne sammenhæng er, at Engels oprindeligt hentede moderen til deres "178" hos Jan Grondelaers, og hun er efter de samme udgangsduer som "Par 1", så man kan sige, at denne blodfornyelse havde et helt klart sigte på linieavl. Engels og Grondelaers duerne har været dominerende på sprint og mellemdistance. Leif og Martin har et klart ønske om at flyve hele programmet, og det er deres ambition at klare sig i top på alle distancer. Makkerskabet vurderede ikke, at resultaterne var tilstrækkelige på de lange flyvninger,

så i 2006 besluttede man at investere i duer, som kunne løfte resultaterne på de længere flyvninger. Valget faldt på det belgiske topslag Ronny & Constant Denisse i Kapellen, som senest i den forgangne sæson blev provincialvindere fra Bergerac. Faktisk husker jeg besøget hos Denisse, som vi aflagde visit på én af MVL-busturene i efteråret 2005, og jeg tror, det var her, Leif og Martin traf beslutningen om deres nye investering. Duerne var utrolig flotte og velbyggede – de fleste blåbandede eller rødbandede – og alle med en stærk benbygning, en god muskulatur og godt vingetøj. Jeg husker stadig, at mange var ellevilde for at købe unger herfra, og efterfølgende kan det ærgre mig, at min egen bestilling af to unger gik i vasken på grund af fugleinfluenzaudbruddet i det efterfølgende forår, som forhindrede hjemtransporten af ungerne. Men Leif og Martin var mere vedholdende og fik i 2006 de første duer fra Denisse ind på slaget med henblik på at udvikle duer til de lange afstande. Arbejdet med duerne kræver tålmodighed, og som Leif anfører, har det således taget 11 år at perfektionere denne familie, som i 2017 opfyldte ambitionen ved at hjemføre det åbne langflyvermesterskab i sektionen. En tydelig erfaring, som Leif og Martin har gjort i avlsarbejdet, har været, at krydsningsavl mellem den gamle Grondelaers stamme og Denisse duerne har skabt den "eksplosion", som alle breduefolk søger efter, når duerne sammensættes. Af disse krydsninger er der faldet adskillige spidsflyvere,

Indflyvning

023-08-31 "Freja" har bl.a. har flg. plac. 1-1-1-3-4-7-10-19-19-25-25 osv. ialt 22 plac. i sek.54 på 5 år.

og det er tydeligt, at afkommet opnår både styrke og hurtighed. Et eksempel på en sådan konstellation er sæsonens topflyver "784", der var slagets første due på langflyvningerne fra Antwerpen og Dresden. "784" er desuden et eksempel på Leif og Martins tålmodighed med og tro på egne duer. Denne han tilbragte sit første år på flyveslaget med at flyve som pind-han, hvilket han ikke gjorde særlig godt med nul placeringer til følge. Men makkerparrets tillid til hans evner var fortsat intakte, så som 2-års fik han plads i enkemandsslaget og egen rede. Dette må have motiveret ham, for i hvert fald er han i dag én af de bærende kræfter på slaget. Denne vurdering af duerne og tålmodigheden med dem er meget kendetegnende på slaget. Men som Leif klogt siger, så skal man vurdere tingene individuelt. Eksempelvis nyt-

ter det ikke, at duer til sprint og mellemdistance ikke placerer sig som 1-års, men for langflyverne – som i "784s" tilfælde – forholder det sig anderledes.

Som sagt vil man på Ålborg-slaget gerne være med på alle flyvninger. Dog har manglen på duer til maraton-distancen i de seneste sæsoner betydet, at man har stået over på landsflyvningerne. Dette forsøger Leif og Martin nu at rette op på og har senest tilført nyt blot fra Peet Solleveld, der er kendt for sine store resultater på de allerlængste flyvninger. Det er forventningen, at disse duer kan tilføre den sidste skarp-hed for også på maratondistancerne at klare sig i den absolutte top. For øvrigt mener Leif og Martin, at vores landsflyvninger – som det også bliver mere og mere populært i Holland – burde gennemføres med morgenslip, som ef-

023-15-784 "Kalle" har flg. plac. 1-5-14-16-17-26 osv. ialt 12 plac. på 2 år i sektionen.

ter deres opfattelse giver den mest retfærdige afvikling af flyvningerne.

Avlsslaget huser 21 par, og som det fremgår af beskrivelsen drives der udpræget linieavl, men også krydsningsavl i forhold til at skabe de før omtalte dynamit-kapflyvere. For at sikre "genbanken" og udgangspunktet for den gamle familie foretages der indimellem omparringer, således de gode gener ikke udvandes med tiden. Således har "Sokpot" i 2017 været parret med to af sine egne døtre, og der befinder sig i øjeblikket sammenlagt syv døtre og seks sønner i avlsslaget efter denne stamhan, så man må sige, at linien er sikret mange år frem i tiden. For øvrigt kan det indskydes, at den hidtil bedste hun til "Sokpot" har været en datter af Engels' "178", som har leveret både olympiade- og esduer. Omkring avlsduerne skal det desuden nævnes, at der drives vinteravl på samtlige par.

KAPFLYVERNE

Efter en spændende og detaljeret gennemgang af duematerialet faldt snakken på flyveduerne. Der flyves med 36 par duer på det totale system, medens der ved siden af holdes seks til otte pind-hanner. Det har ikke altid været sådan, for indtil 2007 blev hunnerne ikke indsat på kapflyvningerne, og der blev fløjet på det klassiske enkemandssystem. Inspireret af andres resultater med hunnerne begyndte Leif og Martin i 2007 forsøgsvis med 12 enkehunner, og sidenhen er bestanden udvidet til først 20 hunner og senere samtlige 36 styk. Flyveduerne er skarpt opdelt i afdelinger for 1-års og ældre duer. Hvert år flyttes de 1-års hanner således til afdelingen for ældre duer, og på spørgsmålet om, hvorvidt dette fører til uro i forbindelse med at vænne hannerne til deres nye afdeling, er svaret, at dette foregår meget let og gnidningsfrit. Flyveduerne parres, så der lægges æg den 25. februar, som for øvrigt er Leifs fødselsdag. Efter makkerparrets opfattelse giver denne parringsdato optimal styring af duernes fældning, ligesom det muliggør en optimal forberedelse af duerne til kapflyvningssæsonen. Flyveduerne kapflyves efter "det tørre system", hvilket vil sige, at de ikke opmader unger forud for sæsonen. I stedet udskiftes første kuld æg med plastæg, og duerne

Bel07-6110114"Jules" får til mange vindere:

ruger på disse, indtil de går af reden. Derefter får de på ny lov til at drive til rede, og når andet kuld er lagt, skilles parrene efter fire til fem dages rugning, og enkesystemet er i gang. Træningsforberedelserne starter medio april, og den første kurvetræning sker på en afstand af 15 kilometer. Derefter øges afstanden gradvis til 20, 35 og 60 kilometer, og i alt får duerne cirka 15 ture inden den første kapflyvning. Hvis det er muligt deltager Leif og Martin gerne på foreningstræning i denne opstartsfasen. Træningen af duerne fortsættes indtil Skt. Hans med en ugentlig tirsdagstræning på 35 kilometer. Derefter trænes ikke mere med kurven, dog med undtagelse af "motivationstræninger" for at sætte duerne op, hvis man fornemmer en nedgang i deres motivation. Træningerne praktiseres altid sådan, at enkehunner slippes først og hannerne ti minutter senere. Træningsretningen er altid mod sydvest, og dette er en meget velovervejet beslutning. Leif og Martin gør deres yderste for at undgå, at duerne trækker med flokken mod Frederikshavn eller i det hele taget ud mod østkysten. Derved tabes væsentlige kilometer, og ved den valgte træningsretning oplever man, at duerne kommer rigtigt ind fra den direkte indflyvningsretning. På det lokale plan er Leif og Martin ydermere placeret som det nordvestligste slag i Ålborg, så arbejdet med at perfektionere duernes indflyvningsretning er igenem årene blevet højt prioriteret.

Den daglige rutine på slaget foregår

sådan, at morgenstunden er forbeholdt de ældste unger til udflyvning omkring slaget, medens det yngste hold unger træner om eftermiddagen. De gamle duer lukkes kun ud om aftenen – et princip, der har været håndhævet i mange år, fordi man ønsker at undgå, at flyveduerne "brænder ud" ved overdrevet energiforbrug i forbindelse med morgentræningen. Enkehunnerne er ude i tidsrummet 17.30-19.00, og hannerne fra kl. 19 til cirka 20.30. Det forlanges at duerne er i luften, og ved nogle få bank og vift med en stok, lærer duerne lynhurtigt, hvad rutinen går ud på. Ved denne aftentræning roteres hanner og hunner mellem afdelingerne, og for hannerne er det stærkt motiverende ved denne lejlighed at få adgang til redeafdelingen.

Ved hjemkomst fra kapflyvningerne sker det naturligvis, at den ene part

kommer hjem til en tom rede og må vente i kortere eller længere tid på sin mage. Dette er det totale systems ulempe, men Leif og Martin tillægger det ikke større betydning og tager ikke større hensyn dertil. Som Leif siger – tidligere kunne enkemændene på det klassiske system hjemflyve 12 placeringer i en sæson. På grund af den lidt dårligere motivation på det totale system falder dette antal selvfølgelig for hannerne, men kompenseres til gengæld af hunnerne, sådan at ét par leverer 14-16 placeringer i stedet, så samlet set bliver der tale om en bedre udnyttelse af duernes potentiale. Det er måske overflødigt at nævne, men duerne hos Leif og Martin kræves virkeligt at bestille noget, og som udgangspunkt sendes alle duer på kapflyvning hver eneste uge igennem hele sæsonen.

Med hensyn til kapflyvning af unger deltager det samlede ungetillæg på 60-70 styk på hele programmet, inklusive de to DdB mellemdistanceflyvninger. Dette giver en god ballast for deres senere karriere i flyveslaget, men det er tydeligt, at der ikke er nogen sammenhæng mellem ungerens resultater og deres senere evner som kapflyvere. Således bemærker Leif og Martin, at de altid har en høj hjemkomstprocent på eksempelvis DdBs ungeflyvninger, men at ungerne stort set aldrig er placeret i top på disse.

FODRING, BIPRODUKTER OG SUNDHED

Fra april måned benyttes blandingen Beyers Premium Vandenebele til alle flyveduer, som efter den første uge

Bokse til enkehunner

Enkemænd

i maj og umiddelbart op til den første kapflyvning overgår til foderplanen for sæsonen. Foderplanen, der er baseret på blandinger og biprodukter fra Beyers ser således ud:

Lørdag: 100% Sport Energy Galaxy med Licithin olie og Recovery, vand tilsat Anti tricho

Søndag morgen: 100% Sport Light Galaxy med Licithin olie og Recovery, vand tilsat Anti tricho

Søndag aften: 100% Sport Light Galaxy med Amino Plus og Condition, vand tilsat Anti tricho

Mandag morgen og aften: 100% Sport Light Galaxy med Amino Plus og Condition, rent vand

Tirsdag morgen og aften: 100% Sport

Light Galaxy med Energy olie, vand tilsat Beyers Mineral Plus

Onsdag morgen: 50% Sport Light Galaxy/50% Sport Energy Galaxy med Royal Jelly, vand tilsat Elektrolyt Tollyamin

Onsdag aften: 100% Sport Energy Galaxy med Royal Jelly, vand tilsat Elektrolyt Tollyamin

Torsdag morgen og aften: 100% Sport Energy Galaxy, vand tilsat Elektrolyt Tollyamin

Fredag morgen og aften: 100% Sport Light Galaxy, rent vand.

I tillæg til ovenstående foderplan suppleres til de mere krævende opgaver med "Aftenkaffen" fra Brøbech, som er rig på fedtholdige frøsorter og

væsentlige for at fylde duernes depoter til mere krævende opgaver.

Ungerne fodres med Versele-Laga Active-Life Avl i de første seks uger, hvorefter der skiftes til Versele-Laga Active-Life Junior tilsat Beyers Vandabeele blandingen i resten af sæsonen. I fældeperioden bruges først rester af flyvefoder, hvorefter duerne fodres med fældeblanding i Versele-Laga Active-Life serie.

Med hensyn til kure gives før sæsonen en fuld kur mod gul knop, mens duerne ruger på første kuld. Efter sæsonen gives konsekvent en kur mod paratyfus. Ungesygen er også kendt og frygtet på slaget i Ålborg. I 2014 oplevede man ingen problemer i denne retning, hvorimod 2015 og 2016 var problematiske, og angreb ødelægger både ungerne udvikling og rytme. 2017 blev gennemført uden problemer, og her tilskriver Leif og Martin brugen af produktet Wonderpigeon samt et Tollisan/Schröder produkt som en stærk medvirkende faktor til, at ungerne er kommet sunde og friske igennem sæsonen.

SLAGET

Her vil jeg nok lade billederne tale. Det er meget svært at gengive med ord, hvor flot, velholdt og gennemført slaget er indrettet. Naturligvis er det ligegyldigt, om duerne bor i et slot eller i en appelsinkasse, hvis de grundlæggende krav til et lyst, tørt og velventileret miljø er opfyldt, men det er dog en sand fornøjelse som ved Leif og Martin at opleve, hvordan der er kælet for selv den mindste detalje. Mit besøg på slaget foregik på en iskold vinterdag, men trods dette følte man på enkemandslaget en nærmest forårsagtig stemning takket være de lyse og behagelige omgivelser. Jeg er ret sikker på, at det ikke kun er vi mennesker, der oplever denne fornemmelse, men at duerne også kvitterer for den luksuriøse indkvartering.

SNAKKEN OM ALT MELLEM HIMMEL OG JORD

Da vi har afsluttet interviewet om de mere konkrete og tekniske detaljer i arbejdet med duerne, går snakken lystigt om alt inden for breduesporten. Vi kommer ind på det stærke samar-

LEIF OG MARTIN SØRENSEN

Fortsættes på bagsiden →